

«ΛΒ΄ Παύλεια» - ΙΓ΄ Μοναχική Σύναξη με θέμα: «Το δεύτερον βάπτισμα»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας

Την Δευτέρα 22 Ιουνίου, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων των ΛΒ΄ Παυλείων, διοργανώθηκε στο Πανελλήνιο ιερό Προσκύνημα της Παναγίας Σουμελά η ΙΓ΄ Μοναχική Σύναξη που φέτος είχε θέμα: «Το δεύτερον βάπτισμα».

Το πρωί τελέστηκε αρχιερατική θεία Λειτουργία από τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Δομενίκου κ. Αθηναγόρα, ενώ τον θείο λόγο κήρυξε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων.

Το ιερό αναλόγιο διακόνησαν αδελφές από τις μοναστικές αδελφότητες Αγίας Κυριακής Λουτρού και Μεταμορφώσεως Σωτήρος Μουτσιάλη.

Ακολούθησε η έναρξη των εργασιών της ΙΓ΄ Μοναχικής Συνάξεως, στην οποία

συμμετείχαν περισσότεροι από 250 Μοναχοί και Μοναχές από 52 Ιερές Μονές της Μακεδονίας και της Θράκης αλλά και από άλλες περιοχές της Ελλάδος.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων κήρυξε την έναρξη των εργασιών της Μοναχικής Συνάξεως, ενώ ο Θεοφ. Επίσκοπος Αμορίου κ. Νικηφόρος μετέφερε τις ευχές της ΑΘΠ του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου και ο Σεβ. Μητροπολίτης Δράμας κ. Δωρόθεος, εκπρόσωπος της ΔΙΣ της Εκκλησίας της Ελλάδος, ανέγνωσε το μήνυμα του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου. Χαιρετισμό εκ μέρους του Δ.Σ. της Παναγίας Σουμελά που φιλοξενεί τις εργασίες της Μοναχικής Συνάξεως απηύθυνε ο Πρόεδρος του Σωματίου «Παναγία Σουμελά» κ. Γεώργιος Τανιμανίδης.

Εισηγήσεις έκαναν: α) ο Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Φωκίδος και Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Αγίων Σεραφείμ Σάρωφ και Αυγουστίνου Τρικόρφου Αρχιμ. Νεκτάριος Μουλατσιώτης, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: «Το μοναχικό σχήμα ως δεύτερο βάπτισμα» και β) ο Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Εσφιγμένου του Αγίου Όρους Αρχιμ. Βαρθολομαίος, ο οποίος ανέπτυξε το θέμα: «Το βάπτισμα της μετανοίας».

Οι εργασίες της Μοναχικής Συνάξεως ολοκληρώθηκαν με την ανάγνωση των πορισμάτων και την κήρυξη της λήξεως από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμονα, ο οποίος ευχαρίστησε τους ομιλητές και τους απένειμε τα αναμνηστικά των ΛΒ΄ Παυλείων.

Στη συνέχεια παρετέθη τράπεζα σε όλους τους παρευρισκόμενους από το Πανελλήνιο Ίδρυμα Παναγίας Σουμελά.

Την προεδρία της Μοναχικής Συνάξεως ανέλαβε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ξάνθης και Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων, ο οποίος παρουσίασε τους ομιλητές.

Την Μοναχική Σύναξη παρουσίασε και συντόνισε ο Καθηγούμενος της Παναγίας Σουμελά και Γραμματέυς της Ιεράς Μητροπόλεως Βεροίας Αρχιμ. Παντελεήμων Παπαεμμανουήλ, ο οποίος ανέφερε και το γεγονός ότι σαν σήμερα στις 22 Ιουνίου 1986, πριν από 40 χρόνια έγιναν τα εγκαίνια του νέου ιερού Ναού της Παναγίας Σουμελά.

Τις εργασίες της Μοναχικής Συνάξεως παρακολούθησαν πλέον των ανωτέρω και οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Εδέσσης κ. Ιωήλ, Σισανίου κ. Αθανάσιος καθώς και ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Αμφιπόλεως κ. Χριστοφόρος.

Κήρυγμα Σεβασμιωτάτου κατά τη Θεία Λειτουργία

«Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται καί οἱ βιασταί ἀρπάζουσιν αὐτήν».

Προπαραμονή τῆς ἑορτῆς τοῦ Γενεσίου τοῦ «μείζονος ἐν γεννητοῖς γυναικῶν», τοῦ

ἁγίου ἐνδόξου προφήτου Προδρόμου καί Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τοῦ καθηγητοῦ τῶν μοναζόντων, καί ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία μᾶς τόν παρουσίασε σήμερα μέ τούς λόγους τοῦ ἴδιου τοῦ Κυρίου μας, τούς ὁποίους μᾶς παρέδωσε ὁ ἱερός εὐαγγελιστής καί ἀπόστολος Ματθαῖος.

Καί αὐτό ἔχει ιδιαίτερη σημασία, διότι ὡς καρδιογνώστης ὁ Κύριός μας καί τά πάντα πρός τό συμφέρον τοῦ πλάσματός του οἰκονομῶν, ἀνέμιξε τό ἐγκώμιο μέ τή διδαχή καί τόν ἔπαινο μέ τήν ἀλήθεια.

Ἦταν «μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν» ἀπό κοιλίας μητρός του ὁ τίμιος Πρόδρομος. Τό εἶχε πεῖ ὁ ἄγγελος στόν πατέρα του, τόν δίκαιο Ζαχαρία, ἔστω καί ἐάν ἐκεῖνος δέν τόν πίστευσε. Τό εἶχε αἰσθανθεῖ ἡ μητέρα του, ἡ ἁγία Ἐλισάβετ, ὅταν ἔνιωσε νά «σκιρτᾷ τό βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς» κατά τή στιγμή τοῦ ἀσπασμοῦ της μέ τήν Πανάμωμη Κόρη τῆς Ναζαρέτ, τήν Παναγία Παρθένο, ἡ ὁποία ἀμέσως μετά τόν Εὐαγγελισμό της «ἐπορεύθη εἰς τήν ὄρεινήν μετά σπουδῆς» γιά νά συναντήσῃ τήν Ἐλισάβετ.

Ὅμως ὁ υἱός τῆς χάριτος, ὁ ἅγιος Ἰωάννης, δέν θεώρησε αὐτό τό θεῖο χάρισμα, τό θεῖο προνόμιο ὡς κεκτημένο. Ἔζησε μία ζωή αὐστηρά ἀσκητική, μία ζωή ἐρημίτου, μία ζωή «ἐνσάρκου ἀγγέλου», γιά νά ἐνσαρκώσῃ ὄντως τόν ἄγγελο πού ἀπέστειλε ὁ Κύριος «πρό προσώπου», γιά νά θέσει, ἔστω καί μέ τόν δισταγμό τῆς

ταπεινοφροσύνης του, τό χέρι του «ἐπί τήν ἀκήρατον κορυφήν τοῦ Δεσπότου» Χριστοῦ στά ρεῖθρα τοῦ Ἰορδάνου.

Δέν ἐπαναπαύθηκε ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος στή χάρη πού ἔλαβε ἀπό τόν Θεό, οὔτε φυσικά τήν δέχθηκε «εἰς κενόν», ἀλλά μέ τή ζωή του, μέ τόν ἀγώνα του, μετέτρεπε καθημερινά τό ἀσκητικό του σῶμα σέ δοχεῖο ἀντάξιο αὐτῆς τῆς χάριτος.

Δέν κήρυττε μόνο τή μετάνοια στούς ἀνθρώπους πού ἔσπευδαν στίς ὄχθες τοῦ Ἰορδάνου γιά νά ἀκούσουν τό κήρυγμά του καί νά βαπτισθοῦν. Ζοῦσε καί ἐν μετανοίᾳ, γιατί εἶχε βαθειά συναίσθηση ὅτι κανείς δέν εἶναι καθαρός ἐνώπιον τοῦ καθαρωτάτου καί ἁγιωτάτου Θεοῦ. Ζοῦσε ἐν μετανοίᾳ, γιατί εἶχε βαθειά συναίσθηση ὅτι καί μόνο ἡ σκέψη ὅτι δέν ἔχει ἀνάγκη μετανοίας, λόγω τῆς καθαρότητος τῆς ζωῆς καί τῆς ψυχῆς του, καθιστᾷ τόν ἄνθρωπο ἔνοχο ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Δέν ἐπαναπαύθηκε ὁ ἅγιος Ἰωάννης στή μεγάλη τιμή πού τοῦ ἐπεφύλαξε ὁ Θεός, θεωρώντας ὅτι τοῦ ἐξασφαλίζει αὐτομάτως καί τήν εἴσοδο στή βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τήν ἔλευση τῆς ὁποίας συνέδεε στό κήρυγμά του μέ τή μετάνοια, διότι γνῶριζε ὅτι ἡ μετάνοια ἀποτελεῖ ἀπό τή φύση της βία ἐκούσια τοῦ ἑαυτοῦ μας ἀλλά καί τοῦ Θεοῦ, σύμφωνα μέ τόν λόγο τοῦ Κυρίου, «ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται καί οἱ βιασταί ἀρπάζουσιν αὐτήν».

Καί τόν λόγο αὐτό τόν ἔκανε πράξη στή ζωή του καί μέ τή ζωή του ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος καί Βαπτιστής τοῦ Κυρίου μας.

Γι' αυτό και μέ τή ζωή του ἀποτελεῖ ὁ τίμιος Πρόδρομος πρότυπο κάθε μοναχοῦ, ὁ ὁποῖος ὀφείλει νά μή θεωρεῖ τό δεύτερο βάπτισμα τό ὁποῖο ἔλαβε μέ τή μοναχική του κουρά ὡς εἰσιτήριο γιά τή βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἀλλά νά ἀγωνίζεται νά τό ἀνανεώνει μέ τή μετάνοια καί τό βάπτισμα τῶν δακρῶν τῆς μετανοίας καί τῆς ἐκζητήσεως τοῦ ἐλέους τοῦ Θεοῦ. Νά τό ἀνανεώνει, βιάζοντας τόν ἑαυτό του ἐκουσίως καί βιάζοντας τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, προκειμένου νά εὔρει ἔλεος καί χάρη καί νά γίνει μέτοχος καί αὐτός τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, διά τῶν πρεσβειῶν τῆς Κυρίας Θεοτόκου, ὑπό τή σκέπη τῆς ὁποίας φιλοξενούμεθα καί φέτος ἐδῶ, στό Ἱερό Προσκύνημα τῆς Παναγίας Σουμελά, ὅπου μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ πραγματοποιεῖται ἡ ΙΓ΄ Μοναχική Σύναξη στό πλαίσιο τῶν ΛΒ΄ Παυλείων.

Μέ πολλή χαρά καί μέ πολλή ἀγάπη σᾶς καλωσορίζω, λοιπόν, ὅλους καί σᾶς εὐχαριστῶ ἀπό καρδίας γιά τήν παρουσία σας καί τή συμμετοχή σας, μέ πρώτους τούς παρισταμένους Σεβασμιωτάτους καί Θεοφιλεστάτους ἀγίους Ἀρχιερεῖς, ἀλλά καί ὅλους τούς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες μέ τήν ἄδεια καί τήν εὐλογία τῶν ὁποίων ἔχουμε τή χαρά νά ὑποδεχόμεθα καί φέτος μοναχούς καί μοναχές ἀπό πολλές μονές τῆς πατρίδος μας, γιά νά τιμήσουμε καί μέ αὐτή τή Μοναχική Σύναξη τόν ἰδρυτή τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας ἀλλά καί ἀπόστολο τῆς Ἑλλάδος, τόν οὐρανοβάμονα ἀπόστολο Παῦλο, ἡ χάρη τοῦ ὁποίου μαζί μέ τήν χάρη τῆς

Κυρίας Θεοτόκου τῆς Σουμελιωτίσσης εὐχομαι ταπεινά νά εὐλογεῖ τή Σύναξή μας.

Εναρκτήρια εισηγήση Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας κ. Παντελεήμονος

«Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

Ἡ δημόσια ζωή τοῦ Κυρίου μας ἀρχίζει, ὅπως ὅλοι γνωρίζουμε, μέ τή βάπτισή του στόν Ἰορδάνη καί τήν ἐμφάνιση τοῦ Πατρός καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πού ἐπιβεβαίωσαν τήν ταυτότητα τοῦ βαπτιζομένου ἀπό τόν Ἰωάννη Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ.

Οἱ ἱεροί εὐαγγελιστές τονίζουν ὅτι ὁ Κύριός μας «ἀνῆλθεν εὐθέως ἀπό τοῦ ὕδατος», διότι ὡς ἀναμάρτητος δέν εἶχε νά ἐξομολογηθεῖ ἁμαρτίες, ὅπως οἱ ἄλλοι Ἰουδαῖοι, τούς ὁποίους ἐβάπτιζε ὁ τίμιος Πρόδρομος.

Ἡ βάπτισή του εἶχε συμβολικό χαρακτήρα, ὥστε νά λειτουργήσῃ ὡς πρότυπο καί γιά τή δική μας βάπτισή, ἡ ὁποία εἶναι τό μέσο τῆς εἰσόδου μας στήν Ἐκκλησία του.

Γι' αὐτό καί ὁ Ἰησοῦς Χριστός ὀλοκληρώνει τήν παρουσία του στόν κόσμο μέ τήν τελευταία ἐντολή πού δίδει στούς μαθητές του λίγο πρὶν ἀπό τήν Ἀνάληψή του.

Τί τούς λέγει; «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τά ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτούς εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

Ὁ Χριστός συστήνει μέ τόν τρόπο αὐτό τό ἱερό μυστήριό τοῦ βαπτίσματος πού τελεῖται στό ὄνομα τῶν τριῶν προσώπων τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὥστε ὁ ἄνθρωπος νά συνειδητοποιεῖ ἀπό τήν πρώτη στιγμή τῆς ἐπισήμου εἰσόδου του στήν Ἐκκλησία τήν τριαδικότητα τοῦ Θεοῦ, πού διαφοροποιεῖ τήν ἐν Χριστῷ πίστη ἀπό ὁποιαδήποτε ἄλλη.

Μέ τό βάπτισμα συντελεῖται ἡ «ἐξ ὕδατος καί πνεύματος γέννησις» τοῦ ἀνθρώπου, χωρίς τήν ὁποία δέν εἶναι δυνατόν νά εἰσέλθῃ ὁ ἄνθρωπος στή βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὅπως λέγει ἄλλοῦ καί πάλι ὁ Χριστός. Καί ἡ γέννηση αὐτή ταυτίζεται μέ τήν ἄφεση καί συγχώρηση ὅλων τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ ἀνθρώπου, γιά τόν ὁποῖο ἀρχίζει μία νέα ζωή μέσα στό περιβάλλον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Ἐννοεῖται φυσικά ὅτι αὐτή ἡ νέα ζωή στήν ὁποία γεννᾶται καί στήν ὁποία εἰσάγεται ὁ νεοφώτιστος, διαγράφει τό παρελθόν καί ἀναγεννᾶ τόν ἄνθρωπο διά τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἄπειρη ἀγάπη καί εὐσπλαχνία τοῦ Θεοῦ γνωρίζοντας τή φυσική ροπή τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τήν ἁμαρτία, ἡ ὁποία ἔχει ὡς συνέπεια νά μήν μπορεῖ νά παραμείνει ὁ ἄνθρωπος ἀναμάρτητος, καθαρός δηλαδή ἀπό τόν ρύπο τῆς ἁμαρτίας, ἀκόμη καί ἐάν εἶναι μία ἡμέρα ἢ ἐπὶ γῆς ζωή του, μᾶς προσφέρει καί ἄλλες εὐκαιρίες καθάρσεως καί ἀναγεννήσεως.

Τό βάπτισμα ὡς μυστήριον εἶναι φυσικά μοναδικό καί ἀνεπανάληπτο, καί δέν ἐπαναλαμβάνεται σέ καμία περίπτωση γιά δεύτερη φορά. Ὁ ἄνθρωπος ἐνδύεται μέ τό βάπτισμα, κατά τόν ἀπόστολο Παῦλο, τόν Χριστό, καθώς «ὄσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθημεν, Χριστόν ἐνεδύθημεν». Καί μπορεῖ ὁ χριστιανός μέ τήν ἁμαρτία νά ἀμαυρῶνει τόν φωτεινό χιτώνα τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, ἀκόμη καί νά τόν σχίζει, ἀλλά δέν μπορεῖ νά ἀπεκδυθεῖ τόν Χριστό. Ἡ χάρις τοῦ μυστηρίου παραμένει στήν ψυχή τοῦ ἀνθρώπου καί τόν παρακινεῖ στή μετάνοια καί τή σωτηρία, ἐφόσον βέβαια καί ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος τό θελήσει καί τό ἀποφασίσει.

Ὁ Χριστός, ἄλλωστε, παράλληλα μέ τήν ἐντολή πρὸς τούς μαθητές του νά

βαπτίζουν τούς ανθρώπους στό ὄνομα τοῦ Πατρὸς καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τούς ἔδωσε καί τό Ἅγιο Πνεῦμα, ὥστε μέ τή χάρη του νά συγχωροῦν τίς ἁμαρτίες τῶν ἀνθρώπων, λέγοντας: «Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον, ἄν τινων ἀφεῖτε τὰς ἁμαρτίας ἀφίενται αὐτοῖς».

Ἡ ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν προϋποθέτει ἀσφαλῶς τή μετάνοια, τήν κατανόηση καί παραδοχή τῆς ἁμαρτωλότητος ἀπό πλευρᾶς τοῦ ἀνθρώπου, τῆς ἐκζητήσεως τοῦ Θεοῦ ἐλέους καί τῆς ἀποφάσεως γιά τή νέκρωση μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ τοῦ παλαιοῦ ἀνθρώπου, ὥστε νά μπορέσει νά γεννηθεῖ καί πάλι ὁ νέος, «ὁ κατά Θεόν κτισθείς».

Καί ἐάν στό πρῶτο βάπτισμα λούεται καί καθαίρεται συμβολικά ἡ ψυχή μέ τό ὕδωρ τοῦ Θεοῦ βαπτίσματος καί ὁ ἄνθρωπος βαπτίζεται, ὅπως γράφει καί πάλι ὁ πρωτοκορυφαῖος ἀπόστολος Παῦλος, «εἰς τόν θάνατον τοῦ Χριστοῦ», στό δεύτερο βάπτισμα ἡ ψυχή καθαίρεται μέ τὰ δάκρυα τῆς μετανοίας πού εἰσφέρει ὁ ἄνθρωπος, βαπτιζόμενος καί πάλι «εἰς τόν θάνατον τοῦ Χριστοῦ», διότι ὁ θάνατός του «γένετο ἀθανασίας πρόξενος», ἀφέσεως ἁμαρτιῶν καί σωτηρίας τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ μετάνοια συνδέεται οὕτως ἢ ἄλλως μέ τό βάπτισμα, ἔστω καί ἄν μέ τόν νηπιοβαπτισμό πού ἔχει καθιερωθεῖ ἀπό τούς πρώτους αἰῶνες ἔχουμε ξεχάσει τή σχέση της μέ τό μυστήριο τοῦ βαπτίσματος καί μέ τό γεγονός ὅτι μέ τό μυστήριο

τοῦ βαπτίσματος δέν συγχωρεῖται μόνο τό προπατορικό ἀμάρτημα ἀλλά καί ὅλες οἱ ἁμαρτίες τοῦ ἀνθρώπου μέχρι τότε, ἀκριβῶς ἐπειδή μετανοεῖ εἰλικρινά γι' αὐτές.

Ὁ ἅγιος Συμεών ὁ νέος Θεολόγος εἶναι αὐτός πού χαρακτηρίζει τή μετάνοια «δεύτερο βάπτισμα», γιατί ἡ μετάνοια ἐξασφαλίζει στόν ἄνθρωπο τή χάρη τοῦ Θεοῦ, πού προσφέρει ἀφενός τήν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν στόν μετανοοῦντα καί ἀφετέρου τόν ἐνισχύει γιά νά συνεχίσει τόν ἀγώνα του ὥστε νά περιπατεῖ «ἐν καινότητι ζωῆς».

Εἶναι προφανές ὅτι δέν μετανοοῦμε καί δέν ζητοῦμε συγχώρηση, γιά νά ἐπαναλάβουμε τήν ἐπόμενη στιγμή τά ἴδια σφάλματα. Ἀπαραίτητη προϋπόθεση, καί αὐτό σημαίνει μετάνοια, εἶναι νά ἀποφασίσουμε νά ἀγωνισθοῦμε σθεναρά γιά νά ἀλλάξουμε τή ζωή μας, γιά νά ἀλλάξουμε τόν νοῦ μας, προκειμένου νά ἀποφύγουμε τά σφάλματα καί τίς ἁμαρτίες γιά τίς ὁποῖες μετανοήσαμε καί ζητήσαμε συγχώρηση.

Βέβαια, ἐξαιτίας τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας ἐλλοχεύει ὁ κίνδυνος νά πέσουμε ἐκ νέου στίς ἴδιες ἁμαρτίες, ἀλλά εἶναι διαφορετικό νά πέσεις, ἐνῶ ἀγωνίζεσαι, ἀπό τό νά πέσεις, ἐπειδή ἀδιαφορεῖς.

Γι' αὐτόν τόν λόγο, ἄλλωστε, τό «δεύτερο βάπτισμα», τό βάπτισμα τῆς μετανοίας καί τῶν δακρύων, μπορεῖ νά ἐπαναλαμβάνεται. Ἔτσι ἔχει ὁ ἄνθρωπος τήν εὐκαιρία νά ἀναγεννᾶται πνευματικά καί ἐνισχύεται στόν ἀγώνα του γιά τήν ἐν Χριστῷ ζωή μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ, τήν ὁποία λαμβάνει διά τοῦ μυστηρίου τῆς μετανοίας καί τῆς ἱεραῆς ἐξομολογήσεως.

Ὡς «δεύτερο βάπτισμα» χαρακτηρίζεται ὁμως καί τό μοναχικό Σχήμα.

Στήν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου καί Ἀγγελικοῦ Σχήματος καί μάλιστα στό τμήμα ἐκεῖνο πού ὀνομάζεται «Κατήχησις», παραπέμποντας ἔτσι καί στήν κατήχηση πού προηγεῖται τοῦ μυστηρίου τοῦ βαπτίσματος, ὁ ἱερέας ἢ ὁ ἐπίσκοπος πού τελεῖ τήν κουρά, ἀπευθυνόμενος πρός τόν ὑποψήφιο, λέγει:

«Ὡ τῆς καινῆς κλήσεως! Ὡ τῆς δωρεᾶς τοῦ μυστηρίου! Δεύτερον βάπτισμα λαμβάνεις σήμερον, ἀδελφέ, τῆ περιουσίᾳ τῶν τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ δωρεῶν, καί τῶν ἁμαρτιῶν σου καθαίρη, καί υἱός φωτός γίνῃ, καί αὐτός Χριστός ὁ Θεός ἡμῶν συγχαίρει μετὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ ἀγγέλων ἐπὶ τῇ σῇ μετανοίᾳ, θύων σοι τόν μόσχον τόν σιτευτόν».

Ἡ τελευταία φράση ἀλλά καί ὁ σκοπός τῆς μοναχικῆς πολιτείας καθιστᾷ σαφές, γιά ποιόν λόγο τό μοναχικό Σχῆμα ὀνομάζεται «δεύτερον βάπτισμα». Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας ὀνόμασαν τή μοναχική ζωή «μετανοίας ἐπάγγελμα», γιατί ὁ μοναχός ὑπόσχεται, εἰσερχόμενος σ' αὐτή τή ζωή, ὅτι δέν θά ζεῖ, ὅπως ζοῦσε μέσα στόν κόσμο, κάνοντας τό δικό του θέλημα, ἀλλά θά ζεῖ σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Εἰσερχόμενος ἀκόμη στή μοναχική πολιτεία ὁ πιστός ἀπεκδύεται τόν παλαιό ἄνθρωπο καί νεκρώνεται γιά τόν κόσμο, κάτι πού σηματοδοτεῖ καί ἡ κουρά τῶν τριχῶν, ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ὀνόματος ἀλλά καί ἡ ἔνδυση τῶν μοναχικῶν ἐνδυμάτων.

Χαρακτηριστικό τῆς σχέσεως τῆς μοναχικῆς ζωῆς μέ τή μετάνοια εἶναι τό τροπᾶριο «Ἀγκάλας πατρικᾶς», τό ὁποῖο ψάλλεται κατὰ τήν εἴσοδο τοῦ ὑποψηφίου στόν ναό καί τό ὁποῖο ἔχει σαφεῖς ἀναφορές στήν παραβολή τοῦ ἄσώτου υἱοῦ, ὁ

ὁποῖος ἀποτελεῖ πρότυπο μετανοίας.

Ἔτσι ἡ διαβεβαίωση ὅτι «Δεύτερον βάπτισμα λαμβάνεις σήμερον, ἀδελφέ», ἀποτελεῖ συγχρόνως καί τήν ἐπιβεβαίωση ὅτι ὁ Θεός ἔκανε δεκτή τή διάθεση τῆς μετανοίας καί τή μετάνοιά του καί δίδει στόν νέο μοναχό μία νέα ζωή, τήν ὁποία θά πρέπει νά ἀγωνισθεῖ γιά νά ζήσει «ἐν μετανοία».

Τό τυπικό τῆς μοναχικῆς κουρᾶς ἔχει περισσότερες ὁμοιότητες μέ τό τυπικό τοῦ μυστηρίου τοῦ βαπτίσματος, τό ὁποῖο μᾶς ὑπενθυμίζει καί τό γεγονός ὅτι κατά τήν τέλεσή της ψάλλεται ἀντί τοῦ Τρισαγίου ὕμνου τό «Ὅσοι εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε». Ὅμως τό βασικό στοιχεῖο, γιά τό ὁποῖο ἡ μοναχική κουρά χαρακτηρίζεται «δεύτερον βάπτισμα», εἶναι ὅτι συνδέεται ἀδιάρρηκτα μέ τή μετάνοια, ἡ ὁποία θά ἀποτελέσει στό ἐξῆς διαρκές ἔργο τοῦ μοναχοῦ.

Ἔτσι, τό δεύτερο βάπτισμα, εἴτε μέ τή μορφή τῆς μή ἐπαναλαμβανόμενης μοναχικῆς κουρᾶς, εἴτε μέ τή μορφή τῆς ἐπαναλαμβανόμενης μετανοίας καί ἐξομολογήσεως, εἶναι αὐτό τό ὁποῖο ἀνανεώνει τό πρῶτο βάπτισμα καί ἀποκαθιστᾷ τή δωρεά τοῦ Θεοῦ μέσα μας, ἀναγεννώντας μας καί πάλι.

Αὐτό τό δεύτερο βάπτισμα μέ τίς δύο μορφές του ἀποτελεῖ τό θέμα τῆς 13ης

Μοναχικῆς Συνάξεως, τὴν ὁποία διοργάνωσε καὶ φέτος ἡ Ἱερά μας Μητρόπολη στό πλαίσιο τῶν ΛΒ΄ Παυλείων πού ἔχουν τό γενικό θέμα: «Ὁ ἀπόστολος Παῦλος καί τό βάπτισμα», θέλοντας νά προσφέρει σέ ὅλους μας, μοναχοὺς καί μοναχές ὄχι μόνο ἀπό τά ἱερά καθιδρύματα τῆς ἐπαρχίας μας ἀλλά καί ἀπό τή Μακεδονία, τή Θράκη καί ἄλλες περιοχές τῆς πατρίδος μας, μία εὐκαιρία συμπνευματισμοῦ, συζητήσεων, προβληματισμοῦ ἀλλά καί ἀδελφικῆς ἐπικοινωνίας, ἐνισχύοντας ὅλους μας στόν ἀγώνα μας.

Στή σημερινή Μοναχική Σύναξη ἔχουμε τή χαρά νά ἀκούσουμε τίς εἰσηγήσεις δύο ἐκλεκτῶν ὁμιλητῶν, δύο καθηγουμένων μέ πλούσια ἐμπειρία στή μοναχική ζωή.

Θά ἀκούσουμε, ὅπως γνωρίζετε ἀπό τό πρόγραμμα, ὡς πρῶτο ὁμιλητή τόν πανοσιολογιώτατο καθηγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ἁγίων Σεραφεῖμ τοῦ Σάρωφ καί Αὐγουστίνου Τρικόρφου, καί πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φωκίδος, Ἀρχιμανδρίτη π. Νεκτάριο Μουλατσιώτη, ὁ ὁποῖος θά μᾶς ἀναπτύξει τό θέμα «Τό Μοναχικό Σχῆμα ὡς δεύτερο βάπτισμα», καί στή συνέχεια θά ἀκούσουμε τόν πανοσιολογιώτατο Καθηγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐσφιγμένου τοῦ Ἁγίου Ὁρους, Ἀρχιμανδρίτη π. Βαρθολομαῖο, ὁ ὁποῖος θά μᾶς ὁμιλήσει μέ θέμα «Τό βάπτισμα τῆς μετανοίας».

Τοὺς εὐχαριστῶ θερμότατα καί ἀπό καρδίας γιὰ τὴν ἀνταπόκρισή τους στήν

πρόσκλησή μας και τή σημερινή παρουσία τους.

Εύχαριστῶ ὅμως ἀπό καρδίας και ἐκφράζω τήν εὐγνωμοσύνη μου πρὸς τόν ἐκπρόσωπο τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, τόν Θεοφιλέστατο Ἐπίσκοπο Ἄμορίου και Ἡγούμενο τῆς Πατριαρχικῆς και Σταυροπηγιακῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βλατάδων κ. Νικηφόρο, πού μᾶς μετέφερε τό Μήνυμα και τήν εὐλογία του, και τόν ἐκπρόσωπο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δράμας κ. Δωρόθεο, ὁ ὁποῖος μᾶς μετέφερε τό Μήνυμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας μας, και τούς καλωσορίζω και τούς δύο μέ πολλή τιμή και ἀγάπη στήν Ἱερά Μητρόπολή μας και στό Ἱερό Προσκύμα τῆς Παναγίας Σουμελά.

Εὐχαριστῶ θερμά και τούς Σεβασμιωτάτους ἀδελφούς Ἀρχιερεῖς, τούς παρισταμένους ἀλλά και ὅλους ὄσους ἔδωσαν τήν εὐλογία και τήν ἄδειά τους γιά τή συμμετοχή μοναχῶν και μοναζουσῶν ἀπό τίς Ἱερές Μονές τῶν ἐπαρχιῶν τους στή Σύναξή μας, καθώς και τούς Καθηγουμένους και τίς Γερόντισσες τῶν Ἱερῶν Μονῶν γιά τήν ἀποστολή ἐκπροσώπων τους.

Δέν θά μπορούσα βεβαίως νά μὴν εὐχαριστήσω και τόν Πρόεδρο, κ. Γεώργιο Τανιμανίδη, και τό Διοικητικό Συμβούλιο τοῦ Σωματείου Παναγία Σουμελά πού και φέτος φιλοξενεῖ τή Μοναχική μας Σύναξη στους χώρους τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνηματος «Παναγία Σουμελά», δίδοντάς μας τήν εὐκαιρία νά λάβουμε τή χάρη και τήν εὐλογία τῆς ἐφόρου ὄλων τῶν μοναχῶν τῆς Κυρίας Θεοτόκου, και τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνας τῆς Παναγίας τῆς Σουμελά, και εὐχομαι ταπεινή ἐπιτυχία στή Σύναξή μας πρὸς ὠφέλεια ὄλων μας.

